

Pan Franc ze sladovny

Vlastně se jmenoval František Růžička, ale v době, kterou mám na mysli, jsme měli – celá rodina – plnou hlavu ochotnické inscenace Jiráskovy Lucerny, a v souladu s rolí, kterou jsem v ní představoval, a s vlastnostmi této postavy, jsme mu doma jinak neřekli.

Téměř celý svůj život prožil u bratra v hospodě „U Růžičků“, kde měl na starosti pár koní – a údajně u nich na slámě i spával. Vlastně byl v hospodě za pacholka, bez nároku na mzdu, jen za stravu a „bydlení“. Když mu bratr zemřel – co s ním? Nárok na důchod neměl (i když věk ano), bydlet kde taky ne, a tak na tehdejších místním národním výboru řešili nerudovský problém. V té době můj táta řešil otázku služebního psa k ochraně sladovny, takže se brzy dohodli – pan Franc bude o psa pečovat, bydlení dostane v objektu patřícím sladovně (dva pokojíčky – spíš komůrky) a kromě toho se bude střídat ještě s jedním důchodcem v roli vrátného. Pan Franc byl jako v Jiříkově vidění – bude mít svoje bydlení, dokonce pravidelný plat!

Se „služební“ Astou byli hned nejlepšími přáteli a neuvěřitelné – na její stravu dostával peníze mimo svůj plat! Dokonce dostal i „služební“ vaříč, na kterém maso pro ni připravoval. Všem okolo to sice velmi nelibě páchlo, ale jemu a Astě to určitě náramně vonělo!

Vrcholem důvěry v pana France bylo, že z titulu své funkce obstarával ve vesnickém konzumu pro zaměstnance sladovny pití – žluté „sodovky“ a sedmistupňové pivo. Byl mu svěřen dvoukolák, na kterém pravidelně několik „bas“ vozil a proti zaplacení pití vydával. Ta důvěra byla pro něj tak posvátná, že když mu někdo zaplatil nedopatřením o nějaký desetník méně, doplatil to ze svého!

Vrcholem jeho života bylo, když účetní ze sladovny při léčebném pobytu v Piešťanech objevil, že tam jsou volně k mání mopedy Stadion (tehdejší hit), na které se v Olomouci vypisovaly pořadníky, a on si mohl jeden klidně koupit – ušetřil na něj z jeho (podle ostatních ubohého) platu!

Provoz mopeda byla ovšem jiná kapitola – ostatní zaměstnanci při jeho pokusech pokřikovali, to že není „fuksa“ a nekrmí se senem, ale benzinem! – ale tehdy byl motorový silniční provoz velmi slabý a ty tři kilometry do hospody vždycky nějak ujel. V hospodě vypil jedno pivo, chvíli kibicoval u karet a výlet zdárně dovršil zpáteční jízdou do svého „bytu“. Když se mu motor jeho „oře“ zdál příliš žhavý, na dvoře napumpoval plný kbelík vody a rázně jej zchladil! – Musím však dodat, že vtípkování spoluzaměstnanců nebylo zlé, spíš jen tak žertovali – podle toho, co zřejmě u bratra prožil, to bylo pro něj jen potvrzení, že je rovnoprávným členem pracovního kolektivu.

Protože neměl žádnou rodinu, byly mu přidělovány směny zásadně o svátcích a podobně. Když nastaly první Vánoce v jeho službě ve sladovně, naše maminka mu po nás poslala talířek cukroví, což mu vytlačilo hojné slzy dojetí! Na oplátku by pro nás vykonal i tu nejtěžší dřinu, přesto, že byl dosti subtilní tělesné konstrukce. Zkrátka, pan Franc ze sladovny byla figurka, na kterou se nezapomíná – a vzpomíná jen a jen v dobrém!